

Kraków, dnia 17. 02. 2026 r.

Prof. dr hab. Maria Pyrlik
Akademia Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie,
Wydział Intermediów,
Pracownia Obrazowania Cyfrowego

Recenzja rozprawy habilitacyjnej oraz dorobku artystycznego dr Tomasza Dobiszewskiego w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie Sztuki w dyscyplinie Sztuki Plastyczne i Konserwacja Dzieł Sztuki wszczętym przez Wydział Grafiki i Sztuki Mediów, Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Przedmiotem rozprawy habilitacyjnej dr Tomasza Dobiszewskiego jest wskazana przez Autora praca pod tytułem ***Jeśli zimową nocą podróżny.***

Ogólne informacje

- 2005 - dyplom magistra sztuki na Wydziale Komunikacji Multimedialnej Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu (obecnie Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz), na kierunku realizacja obrazu filmowego, telewizyjnego i fotografia. Promotor: dr hab. Krzysztof J. Baranowski, prof. ASP.
- 2006 - dyplom ukończenia kursu kwalifikacyjnego nadającego uprawnienia pedagogiczne na Wydziale Edukacji Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu (obecnie Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz).
- 2018 - ukończenie Międzywydziałowych Studiów Doktoranckich na Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.
- 2021 - na podstawie oceny dorobku artystycznego i przedstawionej rozprawy doktorskiej zatytułowanej *Mikroekspresje – sposoby wizualnej reprezentacji zjawisk zmysłowych* oraz po złożeniu wymaganych egzaminów uzyskałem stopień doktora sztuki w dziedzinie Sztuki w dyscyplinie Sztuki Plastyczne i Konserwacja Dzieł Sztuki, nadany uchwałą Rady Dyscypliny Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Promotor: dr hab. Ireneusz Olszewski, prof. ASP. Recenzenci: prof. dr hab. Prot Jarnuszkiewicz, prof. dr hab. Sławomir Sobczak.

Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach artystycznych

- 2005–2009 - Szkoła Policealna AP Edukacja we Wrocławiu (wykładowca)
- 2006–2007 - Wyższa Szkoła Fotografii AFA we Wrocławiu (wykładowca)
- 2007–2023 - Zespół Szkół Plastycznych we Wrocławiu (nauczyciel Podstaw fotografii i filmu, animacji oraz Projektowania multimedialnego)
- 2012–2013 - Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu (asystent w VII Pracowni fotografii)
- od 2018 - Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, wykładowca, asystent
- od 2023 roku adiunkt w Katedrze Sztuki Mediów

Ocena osiągnięć artystycznych habilitanta dr Tomasza Dobiszewskiego po uzyskaniu stopnia doktora (2021). Dokonując oceny, odniosę się do załączonej dokumentacji.

Przedmiotem rozprawy habilitacyjnej jest wystawa pod tytułem:

JEŚLI ZIMOWĄ NOCĄ PODRÓŻNY, która składa się z projektów:

Peryferie,

TłhliInlgls,

Przestrzenie wyobcowania,

7700,

17012022,

Postpostcards,

Postpostcards bis,

Ulotne topografie,

Like Tears in Rain.

Pan dr Tomasz Dobiszewski ukończył ASP w Poznaniu na kierunku realizacja obrazu filmowego, telewizyjnego i fotografia. Wykształcenie to niewątpliwie przekłada się na Jego zainteresowania i twórczość.

Wybitne osiągnięcia twórcze, wiedza i doświadczenie dr Tomasza Dobiszewskiego sprawiają, że jest cenionym artystą, a w związku z tym zapraszany do współpracy z różnymi galeriami czy instytucjami związanymi z kulturą. W 2021 roku został zaproszony do prowadzenia warsztatów w ramach

międzynarodowej wystawy *Harte Zeiten / Ciężkie Czasy* w PORT25 – Raum für Gegenwartskunst w niemieckim Mannheim, konsekwencją tych warsztatów było nawiązanie współpracy z PORT25 i udział w wystawie zbiorowej *Vermessungen (Pomiary)*, dalszą konsekwencją współpracy z PORT25 była odbyta rezydencja artystyczna na Krecie w 2022 roku.

W 2023 roku odbył rezydencje w Chile, która zakończyła się udziałem w Biennale Sztuki Współczesnej SACO w Antofagasta i instalacją site-specific *Shapes of Divergence* zrealizowaną wspólnie z Anną Krukowską.

Kolejną interesującą aktywnością Tomasza Dobiszewskiego jest udział w plenerze w Sokołowsku (organizatorem był ZPAP oraz In Situ Contemporary Art Foundation), gdzie zrealizował instalację site-specific *Compositions of Wounded Natures* (2023). Instalacja ta, była interwencją w naturze pomiędzy działaniem performatywnym, połączonym z „malarstwem”, animacją, GPS. W pracy tej ślad cyfrowy został przekształcony w analogowe wizualizacje.

W 2024 roku odbył rezydencje w Reykjavíku, gdzie zrealizował fragment dorobku habilitacyjnego pod tytułem *Przestrzenie wyobcowania*.

Jest też między innymi stypendystą MKiDN, Instytutu Adama Mickiewicza.

Należy podkreślić Jego obszerny dorobek organizacyjny, jest pomysłodawcą różnych inicjatyw artystycznych.

Z dr hab. Ireneuszem Olszewskim współkuratorował wystawę *Repassage 21*, w Galerii Exit we Wrocławiu, która była połączona z obchodami dwudziestopięciolecia Wydziału Grafiki i Sztuki Mediów (2021).

Od 2023 roku jest kierownikiem studiów niestacjonarnych na kierunku Sztuka Mediów w zakresie Fotografii i Multimediów. Jako kierownik studiów wprowadził zajęcia warsztatowe z multimediów, poszerzył ofertę zajęć warsztatowych na pierwszym roku studiów (studio fotograficzne, ciemnia czy warsztaty z Riso oraz zarządzania barwą w praktyce fotograficznej i poligraficznej).

Jest w Radzie Naukowej Katedry Sztuki Mediów.

Uczestniczy w pracach Wydziałowego Zespołu do spraw Jakości Kształcenia.

Doświadczenie dydaktyczne dr Tomasza Dobiszewskiego jest imponujące. Zaczynał od pracy w Zespole Sztuk Plastycznych im. Stanisława Kopystyńskiego we Wrocławiu, następnie w Wyższej Szkole Fotografii AFA we Wrocławiu, w Policealnej Szkole AP Edukacja we Wrocławiu. We wszystkich powyższych placówkach nauczał przedmiotów związanych z fotografią i multimediami.

W latach 2012 - 2013 był asystentem w VII Pracowni Fotografii na Wydziale Komunikacji Multimedialnej Uniwersytetu Artystycznego im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu.

W latach 2015–2018 odbył praktyki dydaktyczne podczas nauki na stacjonarnych Międzywydziałowych Studiach Doktoranckich na Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Od 2018 roku pracuję na Wydziale Grafiki i Sztuki Mediów w Katedrze Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Obecnie jako adiunkt współprowadzi, z dr. hab. Ireneuszem Olszewskim, zajęcia w Pracowni Działań Intermedialnych i Animacji Eksperymentalnej.

Recenzent 32 dyplomów licencjackich i 9 dyplomów magisterskich, promotor 3 prac dyplomowych.

Jego działania popularyzatorskie mają zasięg ogólnopolski i międzynarodowy, są to, między innymi:

- warsztaty międzynarodowe *Ulotne topografie* – Raum für Gegenwartskunst w niemieckim Mannheim, 2021,
- przeprowadzenie wykładu *Camera Obscura i fotografia otworkowa*, który towarzyszył wystawie Zdzisława Beksińskiego w Pawilonie Czterech Kopuł Muzeum Sztuki Współczesnej we Wrocławiu
- kuratorowanie wystawy absolwentów i studentów *Rewind* (2022), która była częścią obchodów trzydziestopięciolecia Katedry Wiedzy Wizualnej i piętnastolecia Katedry Sztuki Mediów, za tą wystawę pan Dobiszewski dostał Nagrodę Rektora ASP im. Eugeniusza Gepperta.

Należy także podkreślić również Jego udział w konferencji i wystawie *Remembering Through Art, No-Oblivion EU* (2025), która odbyła się pod auspicjami Unii Europejskiej, gdzie zaprezentował swój projekt *Peryferie Bałkany*.

Organizacyjna działalność Tomasza Dobiszewskiego jest szeroka i obejmuje warsztaty i wystawy, jest w jury konkursów oraz działa na rzecz swojej Uczelni. Jego obecność w szeroko pojętej sferze sztuki jest zauważalna nie tylko w Polsce, ale również zagranicą: otrzymuje stypendia, jest doceniany i nagradzany jako artysta i animator kultury.

Zanim przejdę do recenzji pragnę podkreślić niezwykłą spójność i konsekwencję, jaka charakteryzuje twórczość dr Tomasza Dobiszewskiego. Jako artysta wizualny jest skoncentrowany przede wszystkim na fotografii, wideo, tworzy również multimedialne instalacje. Jego działania twórcze wychodzą z konceptualnego myślenia, a zarazem z analogowego i technicznego podejścia do obrazu. Artysta, świadomy ograniczeń związanych z percepcją tradycyjnych obrazów, tworzy iluzje i przeobrażenia używając sztucznej inteligencji do

budowania projektów oraz GPS-u jako rejestratora ruchu do przetwarzania danych cyfrowych na formę analogową, często bardzo prostą.

W jego twórczości ważne jest „pokrewieństwo” i dialog z innymi artystami, zwłaszcza w obszarze krytycznej refleksji nad technologią rejestrowania przestrzeni, a tym samym tworzenie płaszczyzny dialogu, który przekracza granice przestrzeni, czasu oraz języka użytego medium.

Projekt habilitacyjny *Jeśli zimową porą podróżny*

Projekt habilitacyjny doktora Tomasza Dobiszewskiego ***Jeśli zimową nocą podróżny*** został zbudowany w kontekście książki Italo Calvino pod tym samym tytułem. Jest rodzajem poszerzenia literackiego eksperymentu Italo Calvino o własne koncepcje, bazujące na zmianach wprowadzonych w obrazowaniu wizualnym przez cyfryzację i rzeczywistość wirtualną.

Fikcje tworzone liniowo w formie continuum przez Calvino i Jego Czytelnika, który staje się współtwórcą książki, w interpretacji Tomasza Dobiszewskiego dotyczą narracji obrazowych powstających na innych zasadach, właściwych dla mediów współczesnej sztuki.

Obie strategie, pisarską i plastyczną łączy tu interaktywna kreacja oraz zacieranie granicy między twórcą i odbiorcą.

Pan Tomasz Dobiszewski w swoim projekcie ***Peryferie***, w cyklu dwudziestu wydruków archiwalnych z użyciem sztucznej inteligencji, nawiązuje bezpośrednio do książki Italo Calvino, w której w punkcie kulminacyjnym opowiadanie się urywa. Przełożenie na język wizualny tego literackiego zabiegu ma zwrócić uwagę na nadmiar informacji, które nas otaczają, na brak wiarygodności, na połączenia i eksperymenty formalne, na płynność świata i nowe sposoby postrzegania go. W projekcie łącznikiem, a zarazem ważnym elementem stają się znane fotografie z kulminacyjnymi punktami obrazu - w domyśle, bo są one zaznaczone jako białe, puste kadry, a istotą staje się wygenerowany obraz za pomocą sztucznej inteligencji na obrzeża tych prostokątów, to sugestia autentyczności obrazu. Artysta zamyka w obrazach *Peryferie* pytanie o prawdziwość obrazów - przenikaniu i płynności świata rzeczywistego z fikcyjnym. Ta dekonstrukcja fotografii w projekcie *Peryferie*, zaburza myślenie o fotografii, która zawsze kojarzyła nam się z wiarygodnością, z niezafałszowanym obrazem, z prawdomównością, daniem świadectwa, że właśnie to coś się wydarzyło i stanowi dokument. Nowy kontekst zmienia nasze odczytywanie obrazu. To co było niematerialne (internet), stało się istniejącym obrazem „rzeczywistym” - materialnym.

Istotne jest, iż pan Dobiszewski realizując swoje projekty, odwołuje się do już istniejących ikonicznych obrazów, znanych artystów, co może wywołać u nas potwierdzenie, a zarazem niepokój.

W projekcie *Tlhlilnlgls* jest nieco inne podejście Artysty do tworzenia, tworzenia obiektów. Wykorzystuje zapis płaskiego obrazu z taśmy filmowej, aby dokonać „wycięcia” kolejnych klatek filmu z tym konkretnym rekwizytem. Różność perspektyw tego rekwizytu, daje Autorowi możliwość stworzenia obiektu przestrzennego. Powstałe obiekty są fizycznymi „rekwizytami” istniejącymi w przestrzeni, które są zapisem ruchu w przestrzeni i czasie. Takim przykładem jest obiekt *Kieliszek* z filmu *Popiół i diament* Andrzeja Wajdy.

Tak jak we wcześniejszym projekcie *Peryferie*, tak i w *Tlhlilnlgls* dr Tomasz Dobiszewski dokonał dekonstrukcji obrazu. Powstałe obiekty nabierają innego znaczenia, nie są już rekwizytami scenograficznym, ale stają się zapisem czasu i ruchu, są działaniem performatywnym.

Projekty **7700** i **17012022** bazują na danych pobranych ze świata wirtualnego/internetu, ale jest to tylko punkt wyjścia dla dalszych działań habilitanta. Są one wykorzystywane w różny sposób, a zależy to od koncepcji i założeń Artysty, który w sposób świadomy analogowo przetwarza je, nadając im nowe znaczenia i możliwości odczytu, ale też uwiarygadnia w ten sposób świat niematerialny jakim jest internet. Całość napięcia odbioru jest skoncentrowana z jednej strony na wiarygodności, z drugiej na niemożności weryfikacji prawdy, a w istocie skupiamy się na powstałym minimalistycznym, abstrakcyjnym dziele wizualnym, które wnosi nową wartość. Abstrahując od naszej wiedzy, dzięki abstrakcyjnemu zapisowi wydarzenia, nabieramy dystansu, mimo, że projekt 7700 (tytuł nawiązuje do kodu alarmowego) jest o przerwanym lotach samolotów - o katastrofach, o tragedii, o pamięci.

Z kolei projekt 17012022 jest audiowizualnym zapisem ruchu lotniczego na Polskę na miesiąc przed wybuchem wojny na Ukrainie. Abstrakcyjny zapis przelotów samolotów nad Polskę rysuje terytorium kraju, pokazuje ruch, który już nie istnieje. Obserwując animacje ulegamy fascynacji nadmiarem i zagęszczeniem danych. Zdajemy sobie sprawę, że ten rytm, rysunek powtarzał się codziennie, aż do wybuchu wojny. Jak Autor zauważa: *przestrzeń zostaje nasycona ruchem, aż do momentu przesycenia, niemal klaustrofobicznego.*

PODSUMOWANIE

Habilitant traktuje swój projekt *Jeśli zimową porą podróżny* jako pole eksperymentów, tworzonych w różnych mediach i odnoszących się do różnych zagadnień. Stosuje w nim strategię opartą na poznaniu, doświadczeniu i

reprezentacji, zarazem starając się pozostawić odbiorcy otwarte pole do interpretacji i tworzenia własnego obrazu danej sytuacji, tym samym dr Tomasz Dobiszewski nie podaje gotowych odpowiedzi, lecz otwiera nowe tropy i narracje. Takie podejście jest pewnego rodzaju wyzwaniem zmuszającym odbiorcę dzieła do łączenia i budowania obrazów na nowo, oglądania rzeczywistości poprzez fragmentaryzację świata zarówno realnego jak i fikcyjnego. Cytuję za Autorem: ... *zamysłem moim było skłonienie odbiorców do refleksji nad rzeczywistością, która nigdy nie jest dana w całości, lecz zawsze składa się z elementów, które łączymy, tworząc jedynie tymczasową i subiektywną całość.*

Sądzę, że istotne dla postawy twórczej Tomasza Dobiszewskiego pozostaje także następujące stwierdzenie Marii Poprzęckiej: *Współczesna kultura obrazów nie tyle pokazuje świat, co go produkuje.* Stwierdzenie to otwiera szeroką przestrzeń do dywagacji nad obrazem świata, który historycznie rzecz biorąc zawsze był manipulowany, ale współcześnie coraz trudniej jest rozróżnić w nim fikcję od realności.

Projekt habilitacyjny dr Tomasza Dobiszewskiego dotyczy „rzeczywistości cyfrowej” rozumianej jako pamięć obrazu. Tezie tej towarzyszy przeświadczenie Autora o tym, jak istotna we współczesnej praktyce artystycznej jest, koncepcja przenikania się „dwóch rzeczywistości realnej i cyfrowej oraz jak dalece owo przenikanie może wzbogacać nasze postrzeganie świata, prowadzić nie tylko do wielowątkowych interpretacji, ale także zaskakujących konkluzji, równocześnie pozytywnych i krytycznych - ukazując nam „Janusowe oblicze” współczesnej sztuki.

W swoich pracach z cyklu *Jeśli zimową porą podróżny* pan dr Tomasz Dobiszewski, dzięki intermedialności i eksperymentom formalnym, otwiera nas, odbiorców na nowe rodzaje postrzegania rzeczywistości i sztuki. W ten sposób niejako podtrzymuje przeświadczenie Italo Calvino o współbudowaniu dzieła przez Odbiorcę, odnosząc się do współczesnych strategii tworzenia Dzieła Otwartego.

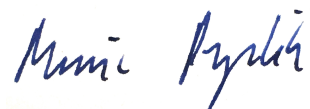
W cyklu habilitacyjnym nowatorsko łączy eksperymenty z fotografią analogową, w tym bezkamerową, z obrazowaniem cyfrowym i rzeczywistością wirtualną.

Erudycja i doświadczenie twórcze pozwalają dr Tomaszowi Dobiszewskiemu swobodnie formułować tezy i udowadniać ich zasadność przez swoje dzieła.

KONKLUZJA

Biorąc pod uwagę przedstawioną pracę habilitacyjną pana dr Tomasza Dobiszewskiego pod tytułem ***Jeśli zimową nocą podróżny*** stwierdzam, że stanowi ona oryginalne i wartościowe dokonanie artystyczne, a część teoretyczna i

dokumentacja dorobku świadczy o wiedzy i kompetencjach w reprezentowanej dziedzinie sztuki w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki oraz spełnia niezbędne wymogi określone w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571), tym samym **wnioskuję o nadanie Panu dr Tomaszowi Dobiszewskiemu stopnia doktora habilitowanego** w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Handwritten signature in blue ink, reading "Mimi Pyrek".